

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/2229. számú

TÖRVÉNYJAVASLAT

**a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi
fegyveres erők, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított
nemzetközi katonai parancsnokságok és állományuk nyilvántartásáról,
valamint jogállásukhoz kapcsolódó egyes rendelkezésekről**

**Előadó: Dr. Hende Csaba
honvédelmi miniszter**

Budapest, 2011. február

2011. évi 2229. törvény**a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők,
valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai
parancsnokságok és állományuk nyilvántartásáról, valamint jogállásukhoz kapcsolódó
egyes rendelkezésekről**

Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság NATO-tagságából eredő kötelezettségeinek teljesítése, valamint a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők, és a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok és állományuk jogállásának teljes körű biztosítása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. Általános rendelkezések**1. §**

(1) E törvényben foglaltakat kell alkalmazni a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erőkre, a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságokra és azok állományának tagjaira, továbbá – a rájuk vonatkozó rendelkezések tekintetében – az állomány tagjainak a Magyar Köztársaság területén tartózkodó hozzátartozóira.

(2) Nem alkalmazandó e törvény valamely állam Magyar Köztársaság területére akkreditált diplomáciai képviselőéhez tartozó katonai állomány tagjára, ideértve a katonai attaséhivatalok tagjait is.

(3) E törvény rendelkezéseit a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező nemzetközi szervezetek személyzetéhez tartozó külföldi katonai állomány tagjaira akkor kell alkalmazni, ha arról a szervezet magyarországi székhelyéről szóló vagy jogállását, kiváltságait és mentességeit szabályozó nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik.

(4) Az e törvényben foglaltak nem érintik a külföldi fegyveres erőkre és azok állományára vonatkozó nemzetközi szerződéseket, illetve a külföldi fegyveres erőknek és azok állományának a nemzetközi jog általánosan elismert szabályaiból eredő jogait és kötelezettségeit, és nem jelentenek mentesítést a külföldi fegyveres erőkre vagy azok állományára a jogállásukra vonatkozó nemzetközi szerződésekből háruló kötelezettségek teljesítése alól.

2. Értelmező rendelkezések**2. §**

(1) E törvény alkalmazásában

- a) külföldi fegyveres erő: valamely külföldi állam haderejét alkotó szárazföldi, haditengerészeti és légerő, továbbá a haderő szervezetéhez kapcsolódó rendfenntartó erők összessége;
 - b) külföldi fegyveres erő állományának tagja: az a) pontban foglalt fegyveres erő katonai személyi állományának és a fegyveres erő alkalmazásában álló polgári személyzet tagja;
 - c) nemzetközi katonai parancsnokság: az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok jogállásáról, Párizsban, 1952. augusztus 28-án készült Jegyzőkönyv (a továbbiakban: Párizsi Jegyzőkönyv) I. cikk b), c) pontjának vagy XIV. cikkének hatálya alá tartozó, vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Unió döntése alapján, vagy nemzetközi szerződésben nemzetközi katonai parancsnokság jogállással felállított nemzetközi katonai szervezet;
- (2) E törvény alkalmazásában hozzátartozónak minősül:
- a) az (1) bekezdés b) pontban foglalt személynek vagy az (1) bekezdés c) pontban foglalt nemzetközi katonai parancsnoksághoz tartozó állomány tagjának házastársa, valamint az általa eltartott gyermeke, ideértve a vér szerinti, az örökbefogadott, a nevelt vagy mostohagyermeket is, és
 - b) a külföldi fegyveres erő állománya tagjának állampolgársága vagy állandó tartózkodási helye szerinti állam jogszabályai szerint hozzátartozónak minősülő személy, amennyiben a külföldi fegyveres erő állománya tagjával magyarországi közös háztartásban él.
- (3) A hozzátartozói minőséget az arra hivatkozó személynek vagy törvényes képviselőjének kell igazolnia a külföldi fegyveres erő állománya tagjának állampolgársága vagy állandó tartózkodási helye szerinti állam jogszabályainak megfelelő hivatalos okirattal.

3. §

- (1) Külföldi fegyveres erőnek a Magyar Köztársaság területére történő belépését és tartózkodását szolgálati célúnak kell tekinteni, ha az az Alkotmány 19. § (3) bekezdés j) pontja vagy 40/C. § (1) bekezdése alapján engedélyezett.
- (2) Szolgálati célúnak minősül a külföldi fegyveres erő állománya tagjának a Magyar Köztársaság területére történő belépése,
- a) ha az az Alkotmány 19. § (3) bekezdés j) pontja vagy 40/C. § (1) bekezdése alapján engedélyezett, vagy
 - b) – amennyiben az nem tartozik az Alkotmány 19. § (3) bekezdés j) pont vagy 40/C. § (1) bekezdés hatálya alá – ha az az állomány tagjának hivatalos vagy szolgálati feladatai ellátása érdekében történik, és a belépésről, valamint a szolgálati célról az állományt küldő állam illetékes hatósága a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztériumot katonadiplomáciai úton, a belépés tervezett idejét legalább 3 nappal megelőzően értesíti.
- (3) Nemzetközi katonai parancsnokság a Magyar Köztársaság területén az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Észak-atlanti Szerződés Szervezete, az Európai Unió döntése vagy kifejezetten erre irányuló nemzetközi szerződés alapján állítható fel.

3. A külföldi fegyveres erő, a nemzetközi katonai parancsnokság és állományának nyilvántartása

4. §

- (1) A Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve nyilvántartást vezet
- a) az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak és a Békepartnerségben résztvevő államok fegyveres erői Magyar Köztársaság területén tervezetten legalább három hónapig szolgálati céllal tartózkodó állományának tagjairól (a továbbiakban: NATO- és PfP-állomány),
 - b) az a) pontban foglalt államoktól eltérő állam fegyveres erejének a Magyar Köztársaság területén tervezetten legalább három hónapig szolgálati céllal tartózkodó katonai és polgári állománya tagjáról (a továbbiakban: külföldi állomány),
 - c) a Magyar Köztársaság területén tervezetten legalább három hónapig szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erőkről, ideértve azok egyes alakulatait vagy kontingenseit is, mint szervezetekről,
 - d) a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságokról és az azokhoz tartozó, és a Magyar Köztársaság területén szolgálatot teljesítő állomány tagjairól a nemzetközi katonai parancsnokságnak a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként történő elismeréséig.
- (2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott nyilvántartás a NATO- és PfP-állomány, valamint a külföldi állomány alábbi adatait tartalmazza:
- a) a családi és utónevét, születési helyét és idejét, nemét és állampolgárságát, rendfokozatát és arcképmását,
 - b) szolgálati igazolványa vagy útlevele és – amennyiben rendelkezésre áll – az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás (a továbbiakban: NATO SOFA) III. cikke 2. bekezdésének b) pontja szerinti egyéni vagy csoportos menetparancs sorszámát,
 - c) küldő államának, és katonai állomány tekintetében a fegyveres erejének, a polgári állomány tekintetében az alkalmazó megnevezését,
 - d) a tartózkodás szolgálati céljának megnevezését,
 - e) a szolgálati célú tartózkodás kezdetének és tervezett befejezésének időpontját,
 - f) a szolgálati célú tartózkodás helyét,
 - g) a szolgálati célú tartózkodás ideje alatti magyarországi elhelyezési helyének címét.
- (3) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott nyilvántartás a Magyar Köztársaság területén tartózkodó külföldi fegyveres erő alábbi adatait tartalmazza:
- a) teljes megnevezését,
 - b) vezetőjének családi és utónevét, rendfokozatát,
 - c) teljes, a Magyar Köztársaság területén tartózkodó létszámát,
 - d) a tartózkodás szolgálati céljának megnevezését,
 - e) a szolgálati célú tartózkodás kezdetének és tervezett befejezésének időpontját,
 - f) a szolgálati célú tartózkodás helyét,
 - g) a külföldi fegyveres erőt a Magyar Köztársaság területén történő termék beszerzés vagy szolgáltatás igénybevétel tekintetében képviselő személy családi és utónevét, rendfokozatát, beosztását, állampolgárságát, valamint aláírásának mintáját,
 - h) az általa termék beszerzéséhez vagy szolgáltatás igénybevételéhez használandó hivatalos pecsétjének mintáját,

- i) amennyiben nemzetközi szerződés vagy törvény a külföldi fegyveres erő állományába tartozó személyekre vonatkozó adómentességet ír elő, a külföldi fegyveres erő állományába tartozás tényét igazoló személy családi és utónevét, rendfokozatát, beosztását, állampolgárságát, valamint aláírásának mintáját.

(4) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott nyilvántartás a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok alábbi adatait tartalmazza:

- a) teljes megnevezését,
- b) vezetőjének családi és utónevét, rendfokozatát,
- c) a Magyar Köztársaság területén lévő szervezetének teljes létszámát,
- d) magyarországi székhelyének vagy más képviselőjének teljes címét,
- e) a nemzetközi katonai parancsnokságot a Magyar Köztársaság területén történő termékbeszerzés vagy szolgáltatás-igénybevétel tekintetében képviselő személy családi és utónevét, rendfokozatát, beosztását, állampolgárságát, valamint aláírásának mintáját,
- f) az általa termék beszerzéséhez vagy szolgáltatás igénybevételéhez használandó hivatalos pecsétjének mintáját.

(5) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott nyilvántartás a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságokhoz tartozó és a Magyar Köztársaság területén szolgálatot teljesítő állomány tagja alábbi adatait tartalmazza:

- a) a családi és utónevét, születési helyét és idejét, nemét és állampolgárságát, rendfokozatát és arcképmását,
- b) szolgálati igazolványa vagy útlevéle és – amennyiben rendelkezésre áll – a NATO SOFA III. cikke 2. bekezdésének b) pontja szerinti egyéni vagy csoportos menetparancs sorszámát,
- c) küldő államának, és katonai állomány tekintetében a fegyveres erejének, a polgári állomány tekintetében az alkalmazó megnevezését,
- d) a nemzetközi katonai parancsnokság megnevezését,
- e) a szolgálati célú tartózkodás kezdetének és tervezett befejezésének időpontját,
- f) a szolgálati célú tartózkodás ideje alatti magyarországi elhelyezési helyének címét.

(6) Amennyiben külföldi fegyveres erő a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tervezetten három hónapnál rövidebb ideig tartózkodik, a Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve a külföldi fegyveres erő kérelmére nyilvántartást vezethet a külföldi fegyveres erő (3) bekezdésben foglalt adatairól, és azokról igazolást állíthat ki.

(7) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartás vezetésének célja:

- a) az (1) bekezdésben meghatározott külföldi fegyveres erőkre, nemzetközi katonai parancsnokságokra és azok állományára vonatkozó nemzetközi szerződésekben foglalt, illetve a nemzetközi jog általánosan elismert szabályaiból eredő jogállásának biztosítása,
- b) az (1) bekezdésben meghatározott külföldi fegyveres erők, nemzetközi katonai parancsnokságok és azok állománya nemzetközi jogi normákban és a magyar jogszabályokban biztosított kiváltságai és mentességei fennálltának igazolása, valamint azok érvényesítésének és végrehajtásának biztosítása,
- c) a Magyar Köztársaságnak a külföldi fegyveres erők Magyar Köztársaság területén történő tartózkodásából eredő honvédelmi és nemzetbiztonsági védelmének elősegítése.

(1) A Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve a NATO- és PfP-állomány, a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnoksághoz tartozó és a Magyar Köztársaság területén szolgálatot teljesítő állomány tagja részére e jogállásának igazolására, valamint egyes, a nemzetközi jog és a magyar jogszabályok által biztosított jogosultságainak és mentességeinek érvényesítéséhez az állomány tagjának erre vonatkozó írásbeli kérelmére, a 4. §-ban foglalt nyilvántartás adatai alapján igazolványt állít ki. Az igazolvány az abban foglalt adatokat közhitelűen igazolja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti igazolvány tartalmazza az igazolvány jogosultjának:

- a) arcképmását,
- b) családi és utónevét,
- c) rendfokozatát,
- d) állampolgárságát,
- e) a NATO- és PfP-állomány tekintetében küldő államának és, katonai állomány tekintetében a fegyveres erejének, a polgári állomány tekintetében az alkalmazó teljes megnevezését, a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságokhoz tartozó és a Magyar Köztársaság területén szolgálatot teljesítő állomány tagja tekintetében a nemzetközi katonai parancsnokság megnevezését,
- f) a szolgálati célú tartózkodás kezdetének és tervezett befejezésének időpontját,
- g) a szolgálati célú tartózkodás ideje alatti magyarországi elhelyezési helyének címét.

(3) A Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve a 4. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nyilvántartás alapján – a külföldi fegyveres erő vezetőjének kérelmére – a 4. § (3) bekezdés a), b), f), g), h) és i) pontjában foglalt adatokról igazolást állít ki. Az igazolás az abban foglalt adatokat közhitelűen igazolja.

(4) A Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve a 4. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott, a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságokra vonatkozó nyilvántartás alapján – a nemzetközi katonai parancsnokság vezetőjének kérelmére – a 4. § (4) bekezdés a), d), e), és f) pontjában foglalt adatokról igazolást állít ki. Az igazolás az abban foglalt adatokat közhitelűen igazolja.

(5) Az (1) bekezdés szerinti igazolvány hatályossági ideje azonos a (2) bekezdés f) pontjában foglalt, a szolgálati célú tartózkodás tervezett befejezésének időpontjával.

6. §

(1) A 4. § (1) bekezdés a) – c) pontjaiban meghatározott nyilvántartásokban foglalt adatokat a NATO- és PfP-állomány tagja, a külföldi állomány tagja, valamint a külföldi fegyveres erő Magyar Köztársaság területén szolgálati célú tartózkodása befejezésének napjától számított öt évig kell megőrizni.

(2) A 3. § (2) bekezdése alapján fogadott értesítéseket a külföldi fegyveres erő állománya tagjának a Magyar Köztársaság területén szolgálati célú tartózkodása befejezésének napjától számított egy évig kell megőrizni.

(3) A 4. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott, a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságokra és azok állományának tagjaira vonatkozó nyilvántartásokban foglalt adatokat, amennyiben a nemzetközi katonai parancsnokságot a Magyar Köztársaság nemzetközi szervezetként nem ismerte el,

- a) a külpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által a Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve részére a nemzetközi katonai parancsnokságnak nemzetközi szervezetként történő elismeréséről szóló tájékoztatás kézhezvételéig, vagy
 - b) a Magyar Köztársaság területén felállított, azonban a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként el nem ismert nemzetközi katonai parancsnokság vagy annak magyarországi székhelyének, illetve képviselőjének megszűnéséről szóló, a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium által kiállított nyilatkozat kézhezvételéig
- kell megőrizni.

(4) Amennyiben a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságot a Magyar Köztársaság nemzetközi szervezetként ismeri el, a Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve a 4. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott nyilvántartásokban foglalt adatokat – a (3) bekezdés a) pontjában hivatkozott értesítés kézhezvételét követően, az adatok megsemmisítését megelőzően – átadja a külpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére.

(5) A Magyar Köztársaság területén felállított, és a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként elismert nemzetközi katonai parancsnokságokat a külpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium a Magyar Köztársaságban képvisellel rendelkező nemzetközi szervezetek jegyzékében, azok állományának tagjait pedig a Magyar Köztársaságban képvisellel rendelkező nemzetközi szervezetek tisztviselőinek jegyzékében tartja nyilván.

7. §

(1) A 4. § (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásokban foglalt adatok – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők és azok állománya, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok nemzetbiztonsági védelmének, valamint a Magyar Köztársaság honvédelmi érdekeinek biztosítása, továbbá a nemzetközi katonai parancsnokságok felállításában érintett nemzetközi szervezetekkel történő kapcsolattartásra tekintettel nem hozhatók nyilvánosságra.

(2) Nyilvánosságra hozható adatnak minősül, amennyiben az nem képez minősített adatot:

- a) a Magyar Köztársaság területén tervezetten legalább három hónapig szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők összesített létszáma a küldő államok szerinti bontásban;
- b) a Magyar Köztársaság területén tervezetten legalább három hónapig szolgálati céllal tartózkodó egyes külföldi fegyveres erők tartózkodásának szolgálati célja;
- c) a Magyar Köztársaság területén felállított, és a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként el nem ismert egyes nemzetközi katonai parancsnokságok megnevezése;
- d) a Magyar Köztársaság területén felállított, és a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként el nem ismert egyes nemzetközi katonai parancsnokságok Magyar Köztársaság területén lévő szervezetének teljes létszáma.

(3) A Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve – erre vonatkozó írásbeli kérelmére – adatot szolgáltat

- a) a 4. § (3) bekezdés a), c), d), e) és f) pontjában és a 4. § (4) bekezdés a), c) és d) pontjában foglalt adatokról a Magyar Köztársaság honvédelmi és nemzetbiztonsági

politikájára vonatkozó, az Országgyűlés hatáskörébe tartozó döntések előkészítése érdekében az Országgyűlés nemzetbiztonsági és honvédelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága,

- b) a 4. § (3) bekezdés *a), c), d), e) és f)* pontjában és a 4. § (4) bekezdés *a), c) és d)* pontjaiban foglalt adatokról a Magyar Köztársaság honvédelmi politikájára és az országvédelemre, valamint a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettségvállalásaira vonatkozó, a honvédelemért felelős miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó döntések meghozatalának elősegítése érdekében a honvédelemért felelős miniszter,
- c) a 4. § (3) bekezdés *a)-f)* pontjaiban és a 4. § (4) bekezdés *a)-d)* pontjaiban foglalt adatokról a Magyar Köztársaság országvédelmi tervének elkészítéséhez és a befogadó nemzeti támogatás katonai feladatainak tervezéséhez a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium hadművelési és országvédelmi tervezésért és a befogadó nemzeti támogatás katonai tervezőrendszerének működtetéséért felelős szerve,
- d) a 4. § (2) bekezdés *a), b), c), e), f) és g)* pontjában és a 4. § (5) bekezdésben foglalt adatokról az érintett személyt vagy annak jogos érdekét érintő eljárás lefolytatása érdekében
 - da) az illetékes bíróság,
 - db) az eljáró ügyészség,
 - dc) az eljáró nyomozó hatóság,
 - dd) az eljáró szabálysértési hatóság,
 - de) a nemperes eljárást lefolytató közjegyző,
- e) a 4. § (2)–(5) bekezdésben foglalt adatokról az érintett külföldi fegyveres erő, nemzetközi katonai parancsnokság vagy azok állománya tagjának nemzetbiztonsági ellenőrzése vagy védelme biztosítása céljából az eljáró nemzetbiztonsági szolgálat,
- f) a 4. § (3) bekezdés *a), b), c) és f)* pontjában és a 4. § (4) bekezdés *a)-d)* pontjában foglalt adatokról a katasztrófák elleni védekezés tervezésének és végrehajtásának elősegítése érdekében a katasztrófavédelemmel kapcsolatos ügyekben eljáró központi hatóság,
- g) a 4. § (2) bekezdés *a), c), e), f) és g)* pontjában és a 4. § (5) bekezdés *a), c), d), e) és f)* pontjában foglalt adatokról az érintett állomány és hozzátartozóik idegenrendészeti jogállásának igazolása és ellenőrzése céljából az illetékes idegenrendészeti hatóság,
- h) a 4. § (2) bekezdés *a), b), c), e) és g)* pontjában, a 4. § (3) bekezdés *a), e), g), h) és i)* pontjában, a 4. § (4) bekezdés *a), d), e), és f)* pontjában és a 4. § (5) bekezdésében foglalt adatokról az adó- és vámmentesség fennálltának igazolása és ellenőrzése, valamint a vám- vagy adójogszabályok megsértése gyanújának felmerülése esetén az eljárás lefolytatása céljából
 - ha) az adóhatóság,
 - hb) a vámhatóság,
- i) a 4. § (2) bekezdés *a), c) és g)* pontjában és a 4. § (5) bekezdés *a), d) és f)* pontjában foglalt adatokról az érintett állomány családügyi helyzetének a Magyar Köztársaság területén történő olyan megváltozása esetén, amely az érintett személy vagy hozzátartozója nemzetközi szerződésben vagy e törvényben foglalt jogállását, illetve egyes jogait érinti, az anyakönyvezést végző hatóság,
- j) a 4. § (2) bekezdés *a), b), c), e) és g)* pontjában és a 4. § (5) bekezdésében foglalt adatokról a közlekedési igazgatási eljárás lefolytatása érdekében a közlekedési igazgatási hatóság,
- k) a 4. § (2) bekezdés *a), c), e) és g)* pontjában és a 4. § (5) bekezdés *a), d), e) és f)* pontjában foglalt adatokról az érintett személy jogait vagy jogos érdekét érintő hatósági eljárások lefolytatása céljából az érintett személy elhelyezési helye szerinti helyi önkormányzat jegyzője részére.

(4) A (3) bekezdésben foglalt adatszolgáltatás további feltétele, hogy az adatszolgáltatást kérő szerv igazolja az általa kért adatok tekintetében az adatkezelés célját és adatkezelési jogosultságát.

(5) A (3) bekezdés szerinti valamennyi adatszolgáltatásról – az e törvény hatálya alá tartozó nyilvántartásokból teljesített adattovábbítások jogszerűségének ellenőrzése, valamint az érintett tájékoztatása céljából – a Honvédség központi adatfeldolgozó szerve nyilvántartást vezet:

- a) a szolgáltatott adatok körének,
- b) az adatigénylő nevének és címének,
- c) az adatigénylésben feltüntetett adatigénylési jogalaphoz és adatkezelési célhoz, valamint az adatszolgáltatás időpontjához, továbbá
- d) az adatszolgáltatást végző azonosító adatainak feltüntetésével.

(6) Az (5) bekezdésben foglalt adattovábbítási nyilvántartásból adatokat igényelhet:

- a) az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése céljából a Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve irányításáért felelős szerv,
- b) a törvényességi felügyelet gyakorlása során az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése céljából a legfőbb ügyész,
- c) az adatvédelmi biztos,
- d) az adatokkal való visszaélésre utaló bűncselekmények megelőzése, felderítése, valamint büntetőeljárás lefolytatása céljából a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság, továbbá
- e) külön törvény szerinti felderítési, nemzetbiztonsági védelmi és elhárítási, információszerzési, továbbá nemzetbiztonsági, iparbiztonsági, belső biztonsági és bűnmegelőzési ellenőrzési célból a nemzetbiztonsági szolgálatok.

(7) A (3) és (5) bekezdésben foglaltak szerinti adatszolgáltatás térítésmentes.

4. A külföldi fegyveres erők és állományuk jogállásához kapcsolódó egyes rendelkezések

8. §

Amennyiben nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, valamely államnak a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó fegyveres erejét és annak katonai és polgári állománya tagjait megillető egyes jogosultságok és őket terhelő egyes kötelezettségek tekintetében a jelen alcímben foglaltakat kell alkalmazni.

9. §

(1) A külföldi fegyveres erő Magyar Köztársaság területén, valamint a magyar hajón vagy magyar légi járművön szolgálati céllal tartózkodó, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított, azonban a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként el nem ismert nemzetközi katonai parancsnokság állományának tagjai és azoknak a Magyar Köztársaság területén, valamint a magyar hajón vagy magyar légi járművön tartózkodó hozzátartozói a Magyar Köztársaság joghatósága alá tartoznak.

(2) A Magyar Köztársaság területén szolgálati célból tartózkodó külföldi fegyveres erő állományának tagja büntetőjogi vagy fegyelmi felelősségre vonása érdekében más állam katonai vagy egyéb bírósága nem hozható létre.

10. §

(1) A külföldi fegyveres erő, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokság állományának tagjai szolgálati fegyvereiket a Magyar Köztársaság területén, valamint a magyar hajón vagy magyar légi járművön a jogos védelemre és a végszükségre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően használhatják.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően, az Észak-atlanti Szerződés tagállamai és a Békepartnerségben résztvevő államok Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó fegyveres erőinek az általuk kizárólagosan használt ingatlanok vagy más létesítmények, javak őrzését végző, valamint e létesítmények katonai rendész feladatokat ellátó külföldi állományának tagjai a honvédelemért felelős miniszter előzetes engedélyével a Magyar Honvédség fegyveres szolgálatot teljesítő állományára vonatkozó fegyverhasználati szabályok szerint használhatják szolgálati fegyvereiket az általuk kizárólagosan használt ingatlanok vagy más létesítmények területén belül.

11. §

(1) A Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokság állománya tagjának a szolgálati célú tartózkodásából eredően a küldő állama fegyveres erejénél, a Magyar Honvédségnél vagy a nemzetközi katonai parancsnokságnál történő munkavégzéséhez nincs szükség munkavállalási engedélyre.

(2) A kizárólag a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erő, valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokság külföldi állománya tagjának egészségügyi ellátását végző, a külföldi fegyveres erő vagy a nemzetközi katonai parancsnokság állományába tartozó személy e tevékenységének végzése erejéig mentesül az egészségügyi tevékenység végzéséhez jogszabályban előírt engedélyezési feltételek teljesítése alól.

12. §

A Magyar Honvédséget valamely állam fegyveres erejével szemben megillető kártérítési igényekről a honvédelemért felelős miniszter erre vonatkozó viszonzosság fennállta esetén, a viszonzosság mértékéig lemondhat. A kárigényekről való lemondásra vonatkozó viszonzosságot a Magyar Honvédség és az érintett állam fegyveres ereje közötti megállapodás, viszonzossági nyilatkozat vagy nemzetközi szerződés rögzítheti.

5. A külföldi fegyveres erők, a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok és azok állományának egyes mentességeihez kapcsolódó rendelkezések

13. §

(1) Az e §-ban foglaltak alapján mentesül a regisztrációs adó megfizetése alól

a) a Magyar Honvédség kivételével az Észak-atlanti Szerződés tagállamai és a Békepartnerségben résztvevő államok fegyveres erőinek a Magyar Köztársaság területén tervezetten legalább három hónapig szolgálati céllal tartózkodó katonai és polgári állománya a NATO SOFA XI. cikk 6. bekezdése vagy az Észak-atlanti Szerződés részes

államai és a Békepartnerség más résztvevő államai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás alapján saját, illetve hozzátartozóik használatára ideiglenesen behozott gépjárműve forgalomba helyezése tekintetében, figyelemmel a NATO SOFA X. cikk 1. bekezdésére,

- b) a Magyar Köztársaság Kormánya és az Egyesült Államok Kormánya közötti, az Egyesült Államok Fegyveres Erőinek a Magyar Köztársaság területén történő tevékenységéről szóló Megállapodás 3. cikk 2. bekezdésében meghatározott személyi állomány tulajdonában álló gépjármű forgalomba helyezése esetén,
- c) a Párizsi Jegyzőkönyv I. cikk b) vagy c) pontjának vagy XIV. cikkének hatálya alá tartozó, vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Unió döntése alapján vagy nemzetközi szerződésben felállított nemzetközi katonai parancsnoksághoz tartozó, nem magyar állampolgárságú katonai és polgári állomány tagja által saját vagy hozzátartozói használata céljából ideiglenesen behozott gépjárművek forgalomba helyezése esetén,
- d) a Párizsi Jegyzőkönyv I. cikk b) vagy c) pontjának vagy XIV. cikkének hatálya alá tartozó, vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Unió döntése alapján vagy nemzetközi szerződésben felállított nemzetközi katonai parancsnokság a saját tulajdonában álló gépjármű forgalomba helyezése esetén.

(2) Az (1) bekezdés a)-c) pontja alkalmazása tekintetében az üzemben tartó a közúti közlekedési nyilvántartást vezető szerv részére a gépjármű (1) bekezdésben foglalt esetekben történő forgalomba helyezésére irányuló eljárás során nyilatkozik a behozatal ideiglenességéről, a használat céljáról, és a gépjárművet használó személy nevééről és rokonsági fokáról. A közúti közlekedési nyilvántartást vezető szerv a nyilatkozatot a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény 9. § (6) bekezdése alapján továbbítja a vámhatóság részére.

(3) Amennyiben az (1) bekezdés a)-c) pontjában foglaltak alapján forgalomba helyezett gépjárművet a forgalmi engedély jogosultja a magyar gépjármű forgalomban tartva elidegeníti, köteles a regisztrációs adót a gépjármű elidegenítését megelőzően megfizetni.

(4) Az (1) bekezdés a)-c) pontja alkalmazásában az ott meghatározott állomány tagja folyamatos szolgálati célú tartózkodásának ideje alatt saját vagy hozzátartozói használata céljából személyenként egy személygépkocsit és egy motorkerékpárt helyezhet regisztrációs adómentesen forgalomba.

(5) Amennyiben az (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott állomány ismételten, a korábbi szolgálati célú tartózkodásának idejével nem folytatódólagosan, az (1) bekezdés a)-c) pontjának megfelelően szolgálati céllal tartózkodik a Magyar Köztársaság területén, a regisztrációs adómentességre jogosító időtartam újrakezdődik.

(6) Amennyiben az (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott állomány tagja szolgálati célú tartózkodásának ideje alatt regisztrációs adómentesen forgalomba helyezett gépjárművét a forgalomból véglegesen kivonja, a forgalomból kivont gépjármű pótlására az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás XI. cikk 6. bekezdése alapján ideiglenesen behozott gépjárművet is regisztrációs adómentesen helyezheti forgalomba.

(7) Az (1)-(6) bekezdésben nem szabályozott kérdésekben a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

14. §

(1) A Párizsi Jegyzőkönyv I. cikk b), c) pontjának vagy XIV. cikkének hatálya alá tartozó, vagy nemzetközi szerződésben nemzetközi katonai parancsnokság jogállással felállított nemzetközi katonai szervezet hivatalos céljára történő termékbeszerzés vagy szolgáltatások igénybevétele tekintetében a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként elismert szervezeteket az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 107. § (1) bekezdés b) pontja alapján megillető általános forgalmi adó, és a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény 47/A. § alapján megillető jövedéki adó alóli mentességeket kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott mentességek adó visszatérítés formájában illetik meg a feljogosított szervezeteket, amennyiben az azok létrehozásáról vagy székhelyegyezményéről szóló – jogszabályban kihirdetett – nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik.

6. Módosuló rendelkezések

15. §

(1) A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény (a továbbiakban: Tv.) 2. § 1. pontja a következő d) alponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában

1. forgalomba helyezés: a gépjármű]

„d) törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésben vagy törvényben meghatározott adómentesség megszűnése;”

(2) A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 5. § k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Mentes az adó alól]

„k) az Észak-atlanti Szerződés Szervezete, az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok, továbbá az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak és a Békepartnerség más részt vevő államainak Magyarországon tartózkodó fegyveres erői, és e fegyveres erők és parancsnokságok személyi állományába tartozó vagy alkalmazásában álló nem magyar állampolgárságú, katonai szolgálatban lévő és polgári állományú személyek tulajdonában lévő gépjármű.”

(3) A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 3/A. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„3/A. § (1) Valamennyi helyi adó alól mentes az Észak-atlanti Szerződés Szervezete és az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok.

(2) Mentések a lakásbérleti jog után megállapítható magánszemélyek kommunális adója és a tartózkodás alapján megállapítható idegenforgalmi adó alól

- a) az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak a Békepartnerség más részt vevő államainak, Magyarországon kizárólag szolgálati kötelezettség céljából tartózkodó fegyveres erői,
- b) az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok személyi állományába tartozó vagy alkalmazásában álló nem magyar állampolgárságú, katonai szolgálatban lévő és polgári állományú személyek.”

(4) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Teljes személyes illetékmentességben részesül:]

„k) az Észak-atlanti Szerződés Szervezete, az Észak-atlanti Szerződés tagállamainak és a Békepartnerség más részt vevő államainak Magyarországon tartózkodó fegyveres erői, valamint az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok, és e fegyveres erők és parancsnokságok személyi állományába tartozó vagy alkalmazásában álló nem magyar állampolgárságú, katonai szolgálatban lévő és polgári állományú személyek, kizárólag a szolgálati kötelezettségükkel összefüggő illetékügyek tekintetében,”

16. §

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 47. §-ának t) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A törvény alkalmazásában:]

„t) Belföldi üzemben tartó: az az üzemben tartó akinek (amelynek) lakó-, szokásos tartózkodási, illetve székhelye a Magyar Köztársaság területén van. Belföldi üzemben tartónak minősül továbbá az az üzemben tartó is, aki az Észak-atlanti Szerződés tagállamai és a Békepartnerségben résztvevő államok fegyveres erőinek a Magyar Köztársaság területén tervezetten legalább három hónapig szolgálati céllal tartózkodó állományának tagja vagy a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnoksághoz tartozó, a Magyar Köztársaság területén szolgálatot teljesítő állomány tagja, amennyiben a Magyar Köztársaság területén igazolt elhelyezési hellyel rendelkezik.”

7. Felhatalmazó rendelkezések

17. §

Felhatalmazást kap

- a) a honvédelemért felelős miniszter, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben szabályozza a 4. §-ban foglalt nyilvántartás vezetésével, a nyilvántartásba vétellel, továbbá az 5. §-ban foglalt igazolvány és igazolás kiadásával és visszavonásával, valamint a nyilvántartásból történő adatszolgáltatással kapcsolatos eljárási szabályokat és a nyilvántartási eljárás során használandó iratmintákat, valamint az alkalmazandó díjtételeket,

- b) a honvédelemért felelős miniszter, hogy az Alkotmány 19. § (3) bekezdés j) pont vagy 40/C. § (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó, szolgálati célú belépéséről és tartózkodásáról szóló értesítés eljárási szabályait, valamint az eljárás során használandó iratmintákat rendeletben szabályozza.

8. Záró rendelkezések

18. §

- (1) Ez a törvény a kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba.
- (2) E törvény 6. alcíme a törvény hatályba lépését követő napon hatályát veszti. E törvény 14. §-a 2012. december 31-én hatályát veszti.
- (3) A Magyar Köztársaság területén a jelen törvény hatályba lépésének napján szolgálati célból tartózkodó azon külföldi fegyveres erőket, a Magyar Köztársaság területén felállított, azonban a Magyar Köztársaság által nemzetközi szervezetként el nem ismert nemzetközi katonai parancsnokságokat és ezek állományát, akik szolgálati célú tartózkodásának idejéből még legalább három hónap van hátra, a Magyar Honvédség központi adatfeldolgozó szerve a 4. § (1) bekezdésében foglalt nyilvántartásokba veszi.

Indokolás

**a Magyar Köztársaság területén szolgálati céllal tartózkodó külföldi fegyveres erők,
valamint a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai
parancsnokságok és állományuk nyilvántartásáról, valamint jogállásukhoz kapcsolódó
egyes rendelkezésekről szóló törvényjavaslathoz**

Általános indokolás

A Magyar Köztársaság immár több mint tízéves NATO-tagságának eredményeképpen számos olyan szövetségi programban vesz részt, amely révén hosszabb időszakra, nagyobb létszámú külföldi katonai állomány teljesít szolgálatot (állomásozik) hazánk területén. Mindemellett, magyar kezdeményezésre felállításra került a Magyar Köztársaság területén egy NATO kiválósági központ, amely mint nemzetközi katonai parancsnokság, sajátos jogállást élvez hazánk területén.

E Javaslat egyrészről arra irányul, hogy a Magyar Köztársaság tekintetében pótolja az 1999. évi CXVII. törvénnyel kihirdetett, az *Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás (NATO SOFA)* és az 1995. évi CII. törvénnyel kihirdetett, az *Észak-atlanti Szerződés részes államai és a Békepartnerség más résztvevő államai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás (PfP SOFA)*, illetve az 1999. évi CXVI. törvénnyel kihirdetett, az *Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok jogállásáról, Párizsban, 1952. augusztus 28-án készült Jegyzőkönyv (Párizsi Jegyzőkönyv)* végrehajtásához kapcsolódó magyar szabályozás hiányosságait, illetve az elmúlt időszakban bekövetkezett változások révén felújítsa azokat, és olyan átfogó szabályozást alakítson ki, amely a Magyar Köztársaság területén tartózkodó külföldi katonai állomány jogállásának valamennyi fontos kérdését átfogja. Egyidejűleg, e Javaslat fontos honvédelmi és nemzetbiztonsági érdeket is szolgál: abból eredően, hogy a jövőben várhatóan megnő a Magyar Köztársaság területén hosszabb ideig állomásozó külföldi haderők létszáma, a Magyar Köztársaság honvédelmi és nemzetbiztonsági érdeke is az, hogy e haderők mindenkori létszámáról és jelenlétének céljáról pontos nyilvántartást vezessen.

A Javaslat által előírányzott nyilvántartás célja a jogállás igazolásának megkönnyítése, továbbá olyan, a NATO / PfP SOFA-hoz kapcsolódó, de azokban kifejezetten nem nevesített kiváltságok és mentességek biztosításának megalapozása, amelyek elengedhetetlenek a tartósan a Magyar Köztársaság területén állomásozó külföldi haderők állományának és hozzátartozóik megfelelő életkörülményének biztosításához. Emellett, a nyilvántartás kiemelten fontos a Magyar Köztársaság nemzetbiztonsági és honvédelmi érdekeinek biztosításához is.

A külföldi fegyveres erők és állományuk nyilvántartása mellett a Javaslat számos olyan, a jelenleg hatályos nemzetközi szerződésekben nem szabályozott jogállási kérdést rendez, amely mindenekelőtt a nyugat-európai szövetséges államok gyakorlatában felmerült, és várhatóan a Magyar Köztársaság tekintetében is felmerülhet.

A NATO SOFA, a PfP SOFA és a Párizsi Jegyzőkönyv mint nemzetközi szerződések általános természetét tekintve megállapítható, hogy csupán egyes rendelkezéseik tekinthetők önmagukat végrehajtónak, míg más rendelkezéseik további belső jogi jogalkotást igényelnek annak érdekében, hogy a bennük foglalt jogok (jogállás, kiváltságok és mentességek) valóban érvényesüljenek. A jelen Javaslat célja a NATO SOFA, a PfP SOFA és a Párizsi Jegyzőkönyv megállapodások teljes körű végrehajtásának elősegítése, valamint a tartósan a Magyar Köztársaság területén tartózkodó külföldi haderők állományának részére megfelelő életkörülmények biztosítása.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A Javaslat 1. §-ának (1) bekezdése meghatározza személyi hatályát: a törvény hatálya alá a Magyar Köztársaság területén hivatalos, szolgálati céllal tartózkodó haderők tartoznak, azonban nem értendő ide egy esetleges fegyveres konfliktus során megszálló hatalomként jelenlévő külföldi haderő. Továbbá, e haderők és a Magyar Köztársaság területén létrehozott nemzetközi katonai parancsnokságok és azok katonai és polgári állományának tagja tartozik a törvény hatálya alá. Katonai és polgári állomány alatt a külföldi haderőknél katonai szolgálati viszonyban álló személyeket, valamint a haderők (ideértve a védelmi minisztériumokat és a haderők kapcsolódó katonai szervezeteit is) által alkalmazott polgári személyeket kell érteni. Ugyanakkor, a (2) bekezdés szerint a katonadiplomáciai személyekre nem vonatkozik e törvény, rájuk a diplomáciai személyzetre vonatkozó nemzetközi szerződéseket és az azok végrehajtását szolgáló magyar jogszabályokat kell alkalmazni. Figyelemmel a Magyar Köztársaság NATO- és EU-tagságára, olyan nemzetközi (katonai) szervezetek is helyezhetik székhelyüket a Magyar Köztársaság területére, amelyek személyzetében katonai állomány is van. E személyek tekintetében a Javaslat megengedő: amennyiben a szervezet székhely-megállapodása azt lehetővé teszi, a Javaslat egyes rendelkezései kiterjedhetnek a nemzetközi szervezet katonai személyzetére is. E rendelkezés célja a megfelelő rugalmasság biztosítása e nemzetközi szervezeteknek, illetve a NATO-ban elfogadott, a különböző katonai állományok lehetőség szerint azonos elvek alapján történő kezelésének lehetővé tétele. Tekintettel arra, hogy a Javaslat egyes rendelkezései a fenti állomány hozzátartozóit is érintik, így a Javaslat hatálya – csak a rájuk vonatkozó rendelkezések erejéig – a hozzátartozókra is kiterjed.

A Javaslat 1. §-ának (4) bekezdése fontos korlátozást is tartalmaz ugyanakkor: e törvény semmiben sem rontja le a vonatkozó nemzetközi szerződések (NATO SOFA és PfP SOFA, OMNIBUS Megállapodás, Párizsi Jegyzőkönyv) alkalmazhatóságát, azaz az azokban foglaltakat csupán kiegészíti, megkönnyítendő azok hazai alkalmazását. Ugyanakkor, korlátozást tartalmaz a külföldi haderők tekintetében is: a jelen törvényre való hivatkozás nem mentesíti őket a vonatkozó nemzetközi szerződésekből rájuk háruló kötelezettségek alól.

A 2. §-hoz

A 2. § a Javaslat által alkalmazott legfontosabb, és nemzetközi szerződésekben nem teljes mértékben meghatározott fogalmak magyarázatát tartalmazza. Az a) pontban foglaltak alapvetően a NATO és PfP SOFA megállapodások szövegét veszik át, ugyanakkor kiegészítik is azt, a gyakorlati tapasztalatok felhasználásával. A fegyveres erőkhöz kapcsolódó, azoknak szervezetileg alárendelt rendfenntartó erők (pl. az olasz, francia vagy török „csendőrség”) a fegyveres erőkkel azonos jogokkal rendelkeznek a jogállási megállapodásokban, illetve a nemzetközi szokásjogban, így ennek pontos értelmezéséhez szükséges külön kiemelésük.

A nemzetközi katonai parancsnokság új fogalomként kerül bevezetésre. A jogalkotói szándék szerint mindenekelőtt a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában és a közös védelemben érintett nemzetközi szervezetek által vagy többnemzeti együttműködésben, nemzetközi szerződéssel felállított, kifejezetten nemzetközi katonai parancsnokságként létrehozott szervezetek értendők e fogalom alatt.

A hozzátartozó fogalma a huzamosabb ideig más államok területén tartózkodó állomány tapasztalatait tükrözi. A gyakorlatban ugyanis nem csupán a házas társ tekintendő ellátásra szoruló, gyakran együttköltöző hozzátartozónak, hanem az egyenesági rokonok is.

A 3. §-hoz

A 3. § részben alkotmányjogi, részben a nemzetközi szerződésekben nem szabályozott kérdéseket rendez. A nemzetközi jogállási megállapodások a külföldi fegyveres erők más állam területére történő belépésének szolgálati célúvá minősítését nem rendezik, így ez a mindenkor fogadó állam belső jogából ered. Maga a NATO SOFA megállapodás preambuluma is kifejezi, hogy a fogadó állam területére történő, szolgálati célú belépés kereteinek meghatározása a mindenkor fogadó állam joga; a NATO SOFA csak az e kereteken belül, a más állam területén tartózkodó haderő tagjainak jogállását rendez, a beléptetés közjogi kereteit nem határozza meg. Minden fogadó államnak a saját szuverenitásából eredő joga az, hogy egyoldalúan meghatározza, milyen feltételek teljesülése esetén engedi a területére szolgálati céllal más államok fegyveres erejének tagját. Ennek megfelelően, a beiktatandó rendelkezés a Magyar Köztársaság tekintetében határozza meg, mely eseteket tekint szolgálati célú belépésnek.

A 4. §-hoz

A 4. § a Javaslat egyik legfontosabb rendelkezése. Célja egy olyan nyilvántartási rendszer létrehozása, amely révén a Magyar Köztársaság területén tervezetten legalább 3 hónapig tartózkodó külföldi állományról, illetve a haderőkről és a nemzetközi katonai parancsnokságok állományáról pontos és naprakész adatok állnak rendelkezésre. A nyilvántartás létrehozásának célja kettős. Egyrészt, a nyilvántartás alapján biztosítható adatszolgáltatás, illetve az alapján kiállítandó igazolvány megfelelő módon igazolni tudja az érintett személyek jogállását, amely nagyban megkönnyíti a magyar hatóságok jogszerű, és a nemzetközi jogi kötelezettségeknek is eleget tevő eljárását. (E nyilvántartás egyrészt tehát a jogállás megfelelő igazolását teszi lehetővé.)

Mindemellett, a Magyar Köztársaság területén nagyobb létszámban állomásozó külföldi (különösen a NATO-tagállamokból származó) haderők kihatással vannak a Magyar Köztársaság honvédelmi és nemzetbiztonsági védelmére, illetve esetleges veszélyeztetettségére is. A nemzetbiztonsági célú védelem ugyanakkor a külföldi haderőket is megilleti, hiszen a mindenkor fogadó állam kötelezettsége a területén állomásozó külföldi haderők biztonságának szavatolása. Ahhoz, hogy az egyes haderők vagy azok tagjainak nemzetbiztonsági védelmét a Magyar Köztársaság megfelelően biztosítani tudja, illetve annak érdekében, hogy a Magyar Köztársaság honvédelmi érdekeit megfelelő módon védhesse, a magyar hatóságoknak nyilvántartást kell vezetniük a külföldi haderőkről és állományukról, és ebből eredően ismeretekkel kell rendelkezniük a külföldi haderők létszámáról elhelyezkedéséről, és a Magyar Köztársaság területén végzett tevékenységükről. E jog minden állam szuverenitásából ered.

Az 5. §-hoz

Az 5. § a jogállás, valamint a kiváltságok és mentességek érvényesítéséhez szükséges igazolás adattartalmát határozza meg. Megjegyzendő, hogy ezen igazolványra csak az a személyi állomány jogosult, amelyre nézve külön nemzetközi szerződés van hatályban, és az igazolvány az abban foglaltak érvényesítéséhez szükséges. Így, jelenleg csupán a NATO-tagállamok és a békepartnerségi államok haderői, illetve a nemzetközi katonai parancsnokságok állománya kaphat ilyen igazolványt.

A jogállás megkönnyített igazolásának kiemelkedően fontos eleme az igazolvány kiadása, amely mindazon adatokat tartalmazza, amelyek a magyarországi jogállás igazolásához, valamint a kiváltságok és mentességek érvényesítéséhez szükségesek, továbbá azon adatokat is, amelyek egyes magyarországi szolgáltatások igénybevételéhez szükségesek.

A 6. §-hoz

A 6. § rögzíti a nyilvántartásba vétel és a nyilvántartás megőrzésének alapvető rendelkezéseit.

A 7. §-hoz

A 7. § meghatározza a nyilvántartásból való adatszolgáltatás körét, a szükségesség és célhoz kötöttség elvét teljes mértékig figyelembe véve.

A 8. §-hoz

A 8. § a szorosabb értelemben vett jogállási kérdésekkel foglalkozó rész bevezetése, amelynek elsődleges célja a külföldi államok haderőinek hazai jogállását érintő egyes alapvető, a Magyar Köztársaság tekintetében alkalmazandó nemzetközi szerződésekben nem szabályozott kérdések rendezése, továbbá a Magyar Köztársaság álláspontjának rögzítése olyan nemzetközi jogállási kérdésekben, amelyek tekintetében a nemzetközi joggyakorlat változó képet mutat.

A 9. §-hoz

A § az idegen államok hadereje állományának jogállására vonatkozó egyik alapvető kérdést, a joghatóság gyakorlásának kérdését rendezi, ideértve a polgári jogi, büntetőjogi és közigazgatási jogi joghatóságot is, azaz a Magyar Köztársaság jogszabályainak alkalmazhatóságát a külföldi haderők állományára.

A 10. §-hoz

A 10. § a külföldi fegyveres erők magyarországi szolgálatteljesítésével összefüggő fegyverhasználatát szabályozza általános és különös rendelkezéssel. A (2) bekezdésben az általános szabálytól való eltérést a NATO SOFA Megállapodás VII. Cikk 10. bekezdése teszi szükségessé, amely a külföldi haderő által kizárólagosan használt objektumokon belül lehetővé teszi a küldő állam fegyveres ereje részére a rend fenntartását, és ennek keretében „minden megfelelő intézkedés” megtételét.

A 11. §-hoz

A 11. § a legtöbb nemzetközi szerződésben nem rögzített, de a nemzetközi gyakorlatban kialakult szabályt foglalja magában. A rendelkezés célja, hogy a Magyar köztársaság területén szolgálatot teljesítő külföldi állomány feladat-végrehajtásához kapcsolódó munkavállalási engedélyek meglétét biztosítsa.

A 12. §-hoz

A 12. § olyan esetekben teremti meg a kárigényekről való lemondás lehetőségét, amelyekben a jelenleg hatályos nemzetközi szerződések ugyan nem alkalmazhatók, de a felek között írásban rögzített formában biztosított a kárigényekről való kölcsönös lemondás. Hangsúlyozandó, hogy e rendelkezés kizárólag rögzített viszonyosság, azaz kölcsönös lemondás esetén teremti meg a magyar kárigényekről való lemondást.

A 13. §-hoz

A 13. § a NATO SOFA-ból levezethető, de annak érvényesítéséhez további belső jogalkotást igénylő mentességet határoz meg a regisztrációs adó tekintetében. A NATO SOFA megállapodás ugyan utal az ideiglenesen a fogadó állam területén lévő vagyontárgyak adómentességére (X. Cikk 2. bekezdés), e rendelkezés azonban önmagában nem végrehajtható. E rendelkezés célja a nemzetközi szerződésben foglaltak végrehajthatóságához kapcsolódó belső jogi rendelkezések megteremtése. A rendelkezés célja a magyarországi forgalomba helyezés megkönnyítése, különös tekintettel arra, hogy e mentesség az ideiglenességre tekintettel kerül bevezetésre.

A rendelkezés a mentesség korlátait is meghatározza. A nemzetközi gyakorlat szerint a fogadó államok általában személyenként egy gépjármű forgalomba helyezését támogatják. Ugyanakkor, e korlátozás önmagában nem érinti a NATO SOFA XI. cikk 6. bekezdését, mivel az csak a behozatalt szabályozza, a forgalomba helyezést nem. Így, e belső jogi korlátozás a fogadó állam szuverenitásából ered, a nemzetközi szerződéssel nem ellentétes. A Javaslat külön kitér az ismételt (nem folyamatos) szolgálati célú tartózkodás esetére, valamint arra az esetre, ha a forgalomba helyezett gépjárművet annak tulajdonosa kivonja a forgalomból (pl. műszaki okokból), és annak pótlására újabb gépjárművet kíván behozni és forgalomba helyezni.

Amennyiben a fegyveres erő tagja az általa eredeti szándéka szerint ideiglenesen behozott gépjárművét mégis el kívánja idegeníteni Magyarországon, akkor az elidegenítéskor az adót köteles megfizetni. E rendelkezés szoros összhangban áll a NATO SOFA XI. cikke 8. bekezdésének b) pontjával.

A 14. §-hoz

A 14. § célja a Párizsi Jegyzőkönyv VIII. cikk 1. bekezdése alapján a nemzetközi katonai parancsnokságokat – a működésükhöz szükséges mértékben – megillető egyes adómentességek belső jogi végrehajthatóságának biztosítása.

A 15. §-hoz

E rendelkezés célja a NATO-t és a szövetséges haderőket már megillető adómentességi rendelkezések pontosítása, valamint az 1999. évi CXVI. törvénnyel kihirdetett, az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok jogállásáról, Párizsban, 1952. augusztus 28-án készült Jegyzőkönyvből eredő nemzetközi kötelezettség teljesítéseként a NATO-parancsnokságok beemelése a szövegbe.

A 16. §-hoz

A 16. § szintén a gépjárművek forgalomba helyezéséhez kapcsolódik. Figyelemmel *a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény* (Kkt.) 23. § (6) bekezdésében foglaltakra külföldi rendszámú autót magyarországi gépjárműforgalomba belföldi üzemben tartó helyezhet. A Kkt. 47. §-ának t) pontja a lakóhelyhez köti a belföldi üzemben tartó fogalmát,

amelyet a NATO- és PfP-állományok és a Magyar Köztársaság területén felállított nemzetközi katonai parancsnokságok állománya tekintetében szükséges kiegészíteni. Mivel ezen állomány csupán elhelyezési hellyel rendelkezik Magyarországon, amely nem azonos a lakó-, illetve tartózkodási hellyel, így az új fogalom Kkt.-be történő átvezetése is szükséges. E rendelkezés révén a Tv. 5. §-ában foglalt igazolvánnyal rendelkező személy megfelelő módon igazolhatja magyarországi elhelyezési helyét, így belföldi üzemeltetőnek minősülhet, és gépjárművet helyezhet forgalomba.

A 17. §-hoz

E rendelkezés célja a törvényben foglaltak végrehajtásához, az eljárási és technikai részleteket tartalmazó miniszteri rendeletek kiadásához szükséges felhatalmazó rendelkezés rögzítése.

A 18. §-hoz

Az (1) bekezdés a hatályba lépés napját határozza meg. A rendelkezés célja a végrehajtásban érintett szervek számára megfelelő felkészülési idő biztosítása.

A (2) bekezdés a jogtechnikai jellegű deregulációs rendelkezést tartalmazza.

A (3) bekezdés átmeneti rendelkezéseket határoz meg azon állomány és haderők nyilvántartásba vételére, amelyek a hatályba lépés napján már a Magyar Köztársaság területén tartózkodnak. E személy, illetve haderő, amennyiben még legalább 3 hónap van hátra szolgálati célú tartózkodásából, szintén a nyilvántartásba vételi eljárás hatálya alá kerül. Ennek lefolytatása iránt a Honvédség illetékes szerve intézkedik, a külföldi állományt fogadó honvédségi szervek megkeresése révén.